

ГОМЕЛЬСКИ УНІВЕРСІТЭТ

№14(1047)

ЧАЦВЕР, 18 верасня 2003 г.

Газета заснавана ў верасні 1969 года

Выходзіць два разы ў месяц

Цена дагаворная

3 пасвячэння першакурснікаў у студэнты

ДАРОГА ДА ЗЕДАУ

Кажуць, што даждж – гэта добрая прыкмета пры пачынанні новай справы. Значыць, першакурснікам набору 2003 года пашанцевала: урачыстая лінейка 1-га верасня, у Дзень ведаў, праходзіла пад даволі моцным "носьбітам шчасця". Але менш урачыстай і хвалюючай ад гэтага яна не стала.

Напачатку вядучыя свята нагадалі ўсім удзельнікам цырымоніі, хто такі Францыск Скарыйна і чому менавіта яго імем названы Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт. Зразумела, што новыя студэнты праста абавязаны ведаць гісторыю сваёй Alma mater. І пасля невялікага экспкурсу ў яе мінулае з дапамогай вядучых ім стала вядома, што ГДУ паходзіць з аграрнага інстытута, які ў 1969 годзе быў пераўтвораны ў ГДУ, а ў 1999 г. за асаблівым заслугі ў сацыяльна-культурных развіцці ўдастоены Ганаровага дзяржаўнага сцяга Рэспублікі Беларусь.

Затым слова было дадзена

та Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь М.В. Селькіну. Міхаіл Васілевіч аўтавіў аб пачатку новага навучальнага года, цёпла павіншаваў усіх з Днём ведаў і выказаў упэўненне студэнцкай сям'і ўніверсітэта спаўна зможа рэалізаваць свае здольнасці ў вучобе, іншых сферах дзейнасці за гады вучобы ў Гомельскім дзяржуніверсітэце. Прагучай невядомы пакуль першакурснікам, але на памяць вывучаны старшакурснікамі гімн студэнцкай моладзі "Гаўдэмус". Затым наступіў урачысты і хвалюючы момант: М.В. Селькін уручыў першакурснікам галоуны

документ студэнта – сімвалічны студэнцкі белет, які прынялі Ксенія Болатава з эканамічнага і Андрэй Салянскі з біялагічнага факультэтаў (на здымку).

На ўніверсітэцкай свята пасвячэння першакурснікаў у студэнты завітала шмат гасцей, многія з якіх мелі што скажаць моладзі. Сярод іх – старшыня Камітэта дзяржаўнага кантролю Гомельскай вобласці В.Я.

Дулебенец, дэпутат палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь М.Р. Жукевіч, сакратар Гомельскага аблсангога камітэта грамадскага аб'яднання "Беларускі рэспубліканскі саюз

май яскравай прамоўцы – д.ф.н., прафесара, загадчыка кафедры беларускай мовы А.А. Станкевіч. Яе вельмі эмацыянальнае, высо-ка-мастацкае і змястоўнае выступленне вельмі кранула і ўразі-

II. ПЕРШАЯ ПАРА.

Іра, 18 год (еканамічны факультэт):

– Было цікава. Хацелася, каб гэтыя выкладчыкі вёў у нас усе пары.

Сяргей (гістарычны факультэт):

– Вельмі спадабалася, як выкладчыца чытала першую лекцыю. Я адчуў, што гэта мая стыхія. Веру, што ў мяне ўсё, што задумай, атрымаецца.

Оля, 18 год (філфак):

– Адразу пачала думаць аб сесіі. Здаецца, што першая сесія – самая жахлівая ў жыцці кожнага студэнта.

III. ПЕРШЫ ДЗЕНЬ У ІНТЭРНАЦЕ

Юля, 18 год (еканамічны факультэт):

– Быў рады, што паступіў, што я ўжо студэнт. Калі слухаў выступленне выкладчыкаў на лінейцы, ганарыўся, што яны будуть вучыць мяне.

Бліц-апытанне

УСЁ

УПЕРШЫНЮ

Добрая гэта пара – студэнцты. Жывеш малады, энергічны, мэт розных сабе наставіў, кахання шукаеш. Не існуе для цябе нікіх вялікіх проблем, акрамя, канешне, гастронамічных. Толькі два разы на год маеш непрыемнасці і дрэнна спіш. Але мы ж ведаём, што сесіі прыдуманы для таго, каб студэнты разумелі, якія яны часлаўівыя ў свабодныя ад экзаменаў месяцы.

А з чаго пачыналася ўсё, памятаеш?

Прышоў на лінейку, прыгожы такі. А ўсе цябе (здаецца, што менавіта цябе) віншуоць, жадаюць, спадзяюцца на твой светлы разум і сумленную вучэбную працу. А першая пара? Сядзіш, як мыш, дыхнуць байшся і ў рот выкладчыку неадрэйона глядзіш.

А як у вас прайшоў першы студэнцкі дзень, паважаныя?

I. 1-ГА ВЕРАСНЯ. ЛІНЕЙКА.

Юля, 18 год (еканамічны факультэт):

– У час лінейкі вельмі хваляўся. Здавалася, што прыйшла ў першы клас. І, як тады, хадзіла, каб побач была маці.

Наташа, 17 год (геолага-географічны факультэт):

– 1 верасня было вельмі хвалюючым днём. Я чакала, што на лінейцы нам уручачь студэнцкія белеты.

Дзіма, 18 год (фізічны факультэт):

– Быў рады, што паступіў, што я ўжо студэнт. Калі слухаў выступленне выкладчыкаў на лінейцы, ганарыўся, што яны будуть вучыць мяне.

ла першакурснікаў.

Ад імя студэнтаў да віноўнай урачыстасці зварнуўся трэцякурснік гістарычнага факультэта Аляксандар Грахоцкі, які пажадаў ім поспехаў у вучобе і ўручыў сімвалічны Ключ ведаў першакурснікаў.

Вядучыя свята назвалі прозвішчы тых студэнтаў, якія змаглі дасягнуць выдатных поспехаў і ў вучобе, і ў спорце, і імі па праву ганарыца наша ВНУ. Сярод іх – прызёры чэмпіянату свету, міжнародных турніраў, чэмпіёны Рэспублікі Беларусь Максім Пятровіч, Павел Чакмароў, Мікалай Арцёмэнка, Сяргей Шаўко, Станіслаў Невяроўскі, Мікалай Ганчароў, Павел Шышоў і інш.

Надзвычай цікавым і эмацыянальным момантам свята стала ўручэнне рэктарам М.В. Селькіным і праректарам па выхаваўчай работе А.В. Лысянковым 11 памятных дыпломаў дэканам факультэтаў і іх намеснікам за дасягненні ў ідэйна-маральнім, патрэтычным, прававым, інтэрнацыянальным, працоўным, эстэтычным выхаванні, у спартыўна- масавай, фізкультурна-аздараўленчай работе, арганізацыі студэнцкага будаўнічага руху і інш.

У высокім творчым і аратарскім узроўні выкладчыкаў ўніверсітэта можна было пераканацца падчас выступлення садэканца матфака Вользе Сырамятнікавай (на здымку).

Апагеем і фіналам святочнага мерапрыемства стаў першы для новага папаўнення ўніверсітэцкі званок, які красамоўна аўтавіў пачатак студэнцкага жыцця.

... Пайшоў адлік новага года этапу ў жыцці 1 тыс. 431 студэнта, якія сёлета залічаны ў ГДУ на бюджетную і контрактную формы навучання.

На здымках: памятны дыплом, якім матэматычны факультэт узнагароджаны па выніках агульнауніверсітэцкага агляду-конкурсу ў 2002-2003 навучальным годзе за інфармацыйную работу і прааганду здаровага ладу жыцця, у руках дэкана матфака У.В. Арлова.

Першы ўніверсітэцкі званок дають студэнтка 1-га курса эканамічнага факультэта Аксана Хімчанка і пяцікурснік гістфака Уладзімір Лукоўскі.

Фота У.ЧЫСЦІКА

тэрэяльной праблемай: мне не хапіла ложка. Сказаў, што трэба свой прывозіць, але потым знайшлі. Увогуле, было крыху боязна.

Таня, 18 год (філфак):

Я вельмі ўражлівы чалавек. Трапіла ў пакой да старшакурсніц, якія даўно сябруюць.

Спачатку адчула сябе лішній, як у гасцях. Не ведала, абы чым гаварыць. Але зараз яны дапамагаюць мне адчуць сябе роўнай сярод іх.

Саша, 17 год (юрыдычны факультэт):

– Вельмі цікава. Незвычайна. Я – з вёскі і вельмі задаволены, што жыву і вучуся ў Гомелі. Адразу адчуў сімпатию да тых, з кім буду жыць у адным пакоі.

Застаецца пажадаць, каб узнеслы настрой, які падараўвай першакурснікам Дзень ведаў – 1 верасня, захаваўся ў іх надоўгі.

М. СЕВЕР'ЯНАВА.

25 ВЕРАСНЯ – АДЗИНЫ ІНФАРМАЦЫЙНЫ ДЗЕНЬ

З мэтай аператыўнага інфармавання працоўных калектываў, усіх жыхароў нашага рэгіёна аб дзейнасці дзяржаўных органаў улады і кіравання, асвяленні найбольш важных сацыяльна-еканамічных і палітычных пытанняў у Гомельскай вобласці апошні чацвер кожнага месяца праводзіцца адзіны інфармацыйны дзень.

"КРАІНА ДЛЯ МОЛАДЗІ ДЛЯ КРАІНЫ" – таяк будзе тэма адзінага інфармацыйнага дня, які пройдзе 25 верасня па ўсёй краіне.

8-9 верасня на ўсіх факультэтах у студэнцкіх групах па названай тэмэ праведзены ўжо інфармацыйныя гадзіны, падрыхтаваныя пры садзейнічанні інфармацыйна-аналітычнай службы ўніверсітэта, пярвічнай арганізацыі БРСМ, нам. дэкану па выхаваўчай работе, куратору.

У апошні чацвер верасня яе аблеркаванне адбудзеца ў нашым працоўным калектыве сярод выкладчыкаў і супрацоўнікаў.

ЗАВІТАЛІ ДА НАС ГОСЦІ

На свята нашага горада, якое праходзіла ў мінулую суботу, прыяжджаля дэлегацыя з горада-пабраціма Клермон-Ферана. А на падрэдадні, 12 верасня, госці з Францыі завіталі ў наш ўніверсітэт. Сярод іх былі намеснік мэра па пытаннях вышэйшай адукацыі, навукі, маладзёжнай палітыкі Бернар Дантель, член мэры Мішэль Рэн, радыёжурналіст Морыс Мандон. Быў наладжаны афіцыйны прыём у рэктараце, падчас якога кіраўніцтва ГДУ падрабязна пазнаёміла гасці з нашай навучальнай установай – вучэбнай, навуковай дзейнасцю, асноўнымі аспектамі выхаваўчай работы сярод моладзі і г.д. Асабліва зацікаві французскі бок унікальны сумесны праект нашых дзяяў дзяржаў – створаны на базе ГДУ Франка-Беларускі інстытут кіравання, з якім госці мелі магчымасць пазнаёміцца. Яны пагутарылі са студэнтамі інтытута, агледзелі камп'ютэрныя класы, вучэбныя аўдыторыі, кабінеты.

Госці пабывалі таксама ў музеі-лабараторыі Францыска Скарыйна, дзе пакінулі запіс у Кнізе ганаровых наведальнікаў, у лабараторыі лазерных тэхналогій фізічнага факультэта, выставачнай зале ўніверсітэта.

У сваю чаргу, Бернар Дантель расказаў аб тым, як гарадская мэрыя наладжвае свою работу са студэнцкай моладдзю, якой у Клермон-Феране налічваецца каля 28 тысяч (у горадзе-пабраціме 2 ўніверсітэты: Овернь-Клермон-1 і ўніверсітэт Блеза Паскаля, 4 вышэйшыя школы). У прыватнасці, гарадская мэрыя выдзяляе сярэднім школам больш здольных да навуковых даследаванняў студэнтаў спецыяльнастей: стыпэндыі, іміяны ж заахвочваюць таксама тых юнакоў і дзяўчат, якія прыязджаюць да нас з Беларусі.

У час супстэрэных акрэсленых перспектыв наладжвання цесных узаемных сувязей паміж ГДУ і мэрыяй Клермон-Ферана па розных аспектах дзейнасці.

ХРОНІКА

Загадам па ўніверсітэту в.а. дэкана біялагічнага факультэта прызначана кандыдат біялагічных навук, дацент, загадчык кафедры батанікі і фізіялогіі раслін ХРАМЧАНКОВА Вольга Міхайлаўна.

Пра вучонага, выкладчыка, чалавека

Характар: "чалавек
некалькі велікадушны,
настолькі нечаканы"

На шчаслівым збегу абстравін 2003 год стаў для Івана Фёдаравіча Штэйнера тройчы юблейным. Лічыце самі! Пяцьдзесят гадоў, як з'явіўся на свет белы гэты прыгожы чалавек з высакароднай душой, з вачыма колеру квітненчага беларускага ліну, з власамі, нібыта сплаеа збожжа, з усмешкаю, што падобна на цяпло ласкавага майскага сонікія.

Дваццаць пяць гадоў, як Іван Фёдаравіч трапіў у цудоўны калектыв Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Ф. Скарыны. Тут і раскрыўся яго шматганны талент навуковуцца, выкладчыка, кірауніка.

Дваццаць гадоў, як Іван Фёдаравіч узначальвае кафедру беларускай літаратуры – адну з буйнейшых ва ўніверсітэце, – на якой, па словах яго калегі В.І. Яцухны, "пад крылом І.Ф. Штэйнера творча і плённа, а самае галоўнае – дружна, у асаўста-псіхалагічным супадзі працу юць 15 выкладчыкаў".

...

– Іван Фёдаравіч, усе мы ў дзяцінстве марым кімсьці стаць у "дарослым" жыцці. Аб чым марылі Вы? Як сталі філолагам? Дарэчы, нягледзячы на традыцыйную для філалагічных факультэтаў нашых ВНУ высокую фемінізаванасць, прыярытэт у развіціі літаратурнай навукі належыць усё ж такі, відаць, мужчынам...

– Так, хлопцы даволі рэдка ідуць на філалагічны факультэт. І я спачатку не бачыў сябе філолагам. У Беражноўскай школе, што на Берасцейшчыне, у мяне добра шлі таякі предметы, як матэматыка і біялогія. Таму бацькі разлічвалі, што я стану студэнтам нейкай ВНУ у гэтых напрамках. А я ўсё жыццё марыў быць артыстам ці нават... клунам – так мне падабаліся розныя розыгрышы і акцёрства, і наогул усё, што звязана з мастацтвам. А любоў да яго, здольнасць ацаніць эстэтыку жыцця, відаць, перадаліся мне ад бацькоў. Але ў 17 гадоў я стаў сур'ёзным і вырашыў вучыцца на пісьменніка – паступіў на філфак БДУ. Добрая была школа: лекцыі Н.С. Гілевіча, І.Я. Навуменкі, А.А. Лойкі, В.П. Рагойшы... З усімі імі, вядомымі і прызнанымі, пісьменнікамі і навуковцамі падтрымліваю цесныя сувязі і сёння. Асабліва ўдзячны М.М. Грынчыку, былому загадчыку кафедры (яму 1 жніўня споўнілася 80 гадоў). Да яго я трапіў у аспірантуру, пад яго кіраўніцтвам пісаў кандыдатскую дысертацию па беларускай баладзе. Шчырая кажуць, гэта быў не мой асаўсты выбар – кіраўнік даў тэму. Але я ўдзячны М.М. Грынчыку, бо балада – гэта рамантыка, а я і ёсць непапраўныя рамантыкі! Доктарскую дысертацию я таксама пісаў па баладзе, але ўжо ў єўрапейскім кантэксте, таму што пасля роднай вельмі люблю замежную літаратуру. Мне было сорак гадоў, калі абараніў докторскую дысертацию – такое надзвычай рэдка здараецца ў галіне гуманітарных навук. Народны пісьменнік Беларусі, акаадэмік І.Я. Навуменка тады сказаў, што я "парушыў класічную традыцыю, калі адначасова ўручаюць дыплом доктара навук і пасведчанне пенсіянера", бо звычайна абарана-

Іван Фёдаравіч Штэйнер, доктар філалагічных навук, прафесар, член-карэспандэнт Міжнароднай акадэміі навук Еўразіі – асоба ў сучаснай беларускай літаратурнай навукі і айчыннай адукацыі неардынарная, калі не ўнікальная. Толькі за апошні год ён выдаў амаль дзесятак кніг. Сярод іх дзве манаграфіі, чатыры фальклорныя зборнікі, вучебны дапаможнік. Падрыхтава-

ныя да друку і ў хуткім часе выйдуць у свет яшчэ адна манаграфія Івана Фёдаравіча, а таксама вучебны дапаможнік з грыфам Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь. У выдавецкім комплексе ГДУ імя Ф. Скарыны чакаюць свайго часу антология "Універсітэт паэтычны" і кніга артыкулаў аўторчасці пісьменніка, якія ў розныя часы вучыліся ў вядучай ВНУ Беларускага Палесся.

"Я – НЕПАПРАЎНЫ РАМАНТЫК"

нялі доктарскія дысертациі бліжэй да пенсійнага ўзросту.

– У навуковых колах кажуць, што Вы да таго ж і першы з навуковуцай, хто абараніў доктарскую дысертацию менавіта ў незалежнай Беларусі.

– Гэта так. Але дыплом доктара я атрымай за нумарамі.

– У 30 гадоў Вы ўзна-
чалі адну са старэйших і буйнейшых ва ўніверсітэце кафедр...

– Вось ужо дваццаць гадоў я з удзячнасцю ўспамінаю акаадэміка Б.В. Бокуця, які кіраваў у той час нашым універсітэтам: нягледзячы на мой тады недастаткова сталы ўзрост, мне, маладому навуковуццу, даверылі цэлую кафедру. Гэта ж была ў пэўнай ступені рэзыка...

– Гэта быў надзвычай празорлівы і мудры выбар тагачаснага кіраўніцтва ўніверсітэта. І я думаю, што ні Б.В. Бокуцю, ні пазней Л.А. Шамяткову, ні сённяшняму рэктару М.В. Селькіну за вас ніколі не было сорамна. Разам з тым дваццаць гадоў кіравання кафедрай – гэта цэляя гісторыя ў развіціі не толькі структурнага падраздзялення ГДУ імя Ф. Скарыны, але і ў на-
вуцы.

– Так, наша кафедра за гэты час стала самай магутнай у рэспубліцы сярод кафедр падобнага профілю.

Дзяякуючы актыўнай падтрымцы нашых навуковых праектаў прадэктарами па навуцы доктарамі тэхнічных навук, прафесарамі Д.Р. Лінам на кафедры ёсць неабходнае сучаснае абсталіванне: камп'ютэры, відэатэхніка і інш.

Выкладчыцкі калектыв у нас якасна змяніўся: зараз амаль усе – кандыдаты навук. Шмат маладых педагогаў, якія не толькі выконваюць вучебна-метадычную работу, але і вучачца ў аспірантуры пры кафедры. Таксама займаюцца падрыхтоўкай аспірантаў для кафедры рускай літаратуры і Мазырскага дзяржаўнага педагогічнага ўніверсітэта. Аспіранты ў мяне ўсе, як кажуць, талковыя. Але зараз мяне хва-

люе падрыхтоўка спецыялістаў больш высокага ўзроўню – вучоных з доктарскімі ступенямі. І вельмі хацелася б, каб са мной поруч сталі мае вучні. Асобыя надзеі ў гэтым плане я ўскладаю на прадстаўнікоў "сярэдняга" пакалення нашай кафедры, а таксама на ініцыятара гэтага інтэрв'ю.

– Дзяякую за добрыя слова, Іван Фёдаравіч. Бачу, што давядзенца нам зноў браць павышаныя абавязкі і ісці ў бой за новыя навуковыя вышыні. А чым ганарыцеся Вы?

– Ганарыцца ёсць чым. Вось, напрыклад, у нас на факультэце ўжо доўгі час пленна працуе студэнцкая на-
вукова-даследчая лабарато-
рия "Вандрунік", асноўнай задачай якой з'яўляецца даследаванне філософіі жыцця ў народнай творчасці Палесся. Мы разам са студэнтамі вывучаєм адметнасці бытавання беларускай нацыянальнай культуры. Год назад наша лабарато-
рия атрымала грант Савета спецыяльнага фонду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь па сацыяльнай падтрымцы адораных навучэнцаў і студэнтаў.

Ёсць у нас значныя по-
спехі і ў даследаванні беларускай літаратуры ў єўрапейскім кантэксте.

Наогул, лічу, што за дваццаць гадоў працы ў ГДУ на пасадзе загадчыка кафедры беларускай літаратуры створана свая навукова-педагагічная школа, якая зараз добра вядома не толькі ў Беларусі, але і за межамі. Мы займаємся даследаваннем духоўнай культуры ўсходніх і заходніх славян у самых разнастайных яе праявах. У першую чаргу – гэта фальклор. Сілами нашай кафедры сярод іншых выдадзены і цыкл кніг па духоўнай спадчыне Усходніяя Палесся.

– А ці ёсць такія кнігі, якія Вы яшчэ не напісалі?

– (Хітра зірніч, усміхнуўся і рабіць задумайся.)... Сур'ёзныя кнігі пра менталітэт беларусаў і яго адлюстраванне ў фальклоры, літаратуры і выяўленчым мастацтве; кнігі, у якіх будуць закрануты ўсе

Гомельскі ўніверсітэт

бакі жыцця беларусаў. А таксама курс лекцый па "Гісторыі беларускай літаратуры XIX стагоддзя".

– Іван Фёдаравіч, у чым загадка Вашай працэздольнасці? Адкуль чэрпаеце энергию?

– (Сміяецца.) Я – Іван. І нарадзіўся на Івана. Можа, таму мне заўсёды ўсё і ўдаеца ў жыцці. А яшчэ я ўсё стараюся рабіць з добрым настроем, жаданнем, з любоўю – тады ўсё само сабой ладзіцца!

– А як сям'я рэагуе на Вашу незвычайнную працэвітасць?

– Вельмі крытычна. Але яны ўжо звыкліся – а што рабіць, калі навуку ўсё ж такі робяць мужчыны! Я часта бываю і ў камандзіроўках, выступаю апанентам на абаронах розных навуковых работ, сярод якіх толькі доктарскіх было дзесяць, а кандыдацкіх – не злічона!

– Дарэчы, аб паездках. Ведаю, што ў жніўні Вы былі дэлегатам на з'ездзе славістай у Любляне.

– Ад паездкі ў Славенію ў мяне яскравыя, моцныя ўражанні. Так, на заключным кан-

– Іван Фёдаравіч, калегі і студэнты ведаюць, што Вы – гаварун, якіх яшчэ пашукаць, таму на развітанне, калі ласка, анекдот "ад Івана Штэйнера".

– На экзамене студэнт звяртаецца да прафесара:

– Пан прафесар, можна я замест білета расскажу Вам анекдот?

– Вы што, я ж прафесар. Студэнт:

– А я вельмі павольна і два разы.

Гутарыла Т. Аўдоніна.
Фота У. Чысціка.

М. СТРАХА,
студэнтка 4 курса
філфака:

- Навукай займаюца многія, а боса сапраўдных вучоных няма. Іван Фёдаравіч адносіцца да ліку тых афганскіх філолагаў, літаратуразнаўцаў, чый рэктэмент, насыннія энэргія, апантанасць свайго працай вільглівасць у вышэйшай ступені шыярас захапленне ў глыбокую падыбрасіць, стылізуюць і накіруюць ў рэчышча новых даследаванняў.

П. МІЦКЕВІЧ,
студэнт гр. БЖ-42
філфака:

– Хоць пакуль мы і не бачылі ўдзоўных паэм Івана Фёдаравіча, тым не менш пасля ягоных лекцый-гастроляў з канцэртамі, жартамі, па-майстэрску прыгожымі вершамі па тэме і не толькі, можна смела называць яго беларускім паэтам-рамантыкам.

Яшчэ Іван Фёдаравіч запомніцца, так бы мовіць "павакласнай работай", з дапамогай якой я змог убачыць жыццё факультэта в іншага, адметнага боку.

М. СЕВЕР'ЯНАВА,
студэнтка гр. БЖ-42
філфака:

– Мне вельмі падабаецца І.Ф. Штэйнер за тое, што ён надзвычай камунікалельны чалавек. На занях, якія ён вядзе, заўсёды пануе лёгкая, цёплая атмасфера. Іван Фёдаравіч, калі з ім сустракаешся на калідоры або на вуліцы, заўсёды спытае пра асаўстыя справы, планы. І. Ф. Штэйнер – гэта абаяльнасць, добрачылівасць і вялікая працэздольнасць.

...

Вось такі ён, прафесар Іван Фёдаравіч Штэйнер. Чалавек, з якім заўсёды лёгка, утульна і цікава. Чалавек энцыклапедычных ведаў і з невычэрпнай кропіцай гумару. Чалавек, які дарыць энэргію, цяпло і свет сваёй душы іншым.

Іван Фёдаравіч! Задаўся, шчасця і поспехаў жадаюць вам бізкія, сябры, калегі, вучні і студэнты.

3 Міжнароднага з'езда славісту

НА ВЫСОКІМ НАВУКОВЫМ УЗРОУНІ

Як паведамлялася ўжо ў папярэднім нумары нашай газеты, у сталіцы Рэспублікі Славенія – г. Любліне нядаўна праходзіў 13 Міжнародны з'езд славістаў. Падобная наука мера прыемствы праводзяцца разгучырна, праз кожныя пяць год, у розных славянскіх краінах з мэтай абмену актуальнай наукаў інфармацыяй у важнейшых накірунках славістыкі – науки аб мовах, літаратах, фальклоры і культуры славянскіх народаў. У яго работе прынялі ўдзел больш за 800 наукоўцоў амаль з 40 краін Еўропы, Азіі і Амерыкі. У склад беларускай дэлегацыі ўваходзілі прадстаўнікі нашага ўніверсітэта – доктар філалагічных наукаў, прафесар кафедры рускага, агульнага і славянскага мовазнаўства Р.М. Казлова, доктар філалагічных наукаў, прафесар, загадчык кафедры беларускай літаратуры І.Ф. Штэйнер, а таксама аўтар гэтых радкоў.

Тэматычна з'езд славістаў быў прадстаўлены двума асноўнымі накірункамі ("Мовазнаўства", "Гісторыя літаратуры. Культуралогія. Фальклорыстыка"), у кожным з якіх плённа працавалі па пяць секцый. Пасяджэнні на секціях доўжыліся (з перапынкам на абед) з 8-30 да 19 гадзін штодзённа. Традыцыйная для ўсіх Міжнародных з'ездаў славістаў высокі наукаўцы ўровень і прынцыпавасць у Люблюне з дэманстрацыямі, адкрыццю, шчырасцю, добрачыслівасцю. Члены беларускай дэлегацыі на чале са старшынёй Беларускага камітэта славістаў прафесарам Г.А. Цыхуном, акрамя працы ў "сваіх" секціях, актыўна ўдзельнічалі ў абмеркаванні дакладаў калег з іншых секціях, наведвалі даклады вядомых славістаў з розных краін свету.

У час перапынку, калі арганізаторы шчодра частавалі ўдзельнікаў з'езда цудоўнымі сокамі, садавінай і кавай, адбываліся не менш актыўныя наукаўцы дэбаты, сустракаліся даўнія сябры, завязваліся новыя зноўствы, працягваліся абмен адбіткамі дакладаў, наукаўскай літаратурой. Агульна вядома, што жывыя чалавечыя адносіны на такіх высокіх наукаўских форумах, непасрэдны абмен думкамі і ідэямі – гэта той магутны "рухавік", што нязменна спрыяе далейшаму развиццю нау-

ковых даследаванняў, натхнене і актыўніце дзея-насць шматлікіх наукаўских калектываў.

Даклады, прачытаныя на з'ездзе выкладчыкамі нашага ўніверсітэта, заходзіліся ў рэчышчы асноўных наукаўских накірункаў, папярэдне вызначаных Міжнародным камітэтам славістаў. Р.М. Казлова прадставіла даклад, прысвечаны этымалогіі і рэканструкцыі славянскіх кантынуантў асобных праславянскіх каранёў; І.Ф. Штэйнер у сваім дакладзе звар'яў уагу на генезіс, звалюцию і перспектывы славянскай балады XX стагоддзя; прадметам даследавання аўтара гэтых радкоў была беларуская народна-песенная фразеалогія. З боку наших калег з іншых краін была прайяўлена цкавасць да славістичных даследаванняў, што мэтанакіравана праводзяцца ў Гомельскім дзяржаўным універсітэце імя Францыска Скарыны.

На выстаўцы наукаўских прац, якія праводзіліся ў рамках з'езда, была прадстаўлена адпаведная літаратура па славістичнай праблематыцы, выдадзеная ў нашым ўніверсітэце.

З "пазанавуковых" уражанняў, якія нязменна спадарожнічаюць замежнай камандзіроўцы, нельга не адзначыць утульнасць і чысціню Люблюны, гасціннасць яе жыхароў, шматлікі помнікі архітэктуры, цудоўныя карціны прыроды Славеніі: Альпійскія горы, даліны, імкіўныя ракі, блакітныя горныя азёры з праstryтай водой, акуратна апрацаваныя клапатлівымі сялянамі палі, бездакорнай якасці дарогі.

Зразумела, што камандзіроўка ў Люблюну (праезд праз Польшу, Чэхію і Аўстрыю, пражыванне ў атэлі, харчаванне) запатрабавала значных фінансавых выдаткаў, і некаторыя члены беларускай дэлегацыі не змаглі ўдзельнічаць у Міжнародным з'езду славістаў з-за немагчымасці іх фінансавання адпаведнымі ўстановамі. Наша паездка ў Славенію стала рэальнай пры фінансавай падтрымкы Беларускага рэспубліканскага фонда фундаментальных даследаванняў і спонсараў (АТ "Гомельшпалеры" і грамадскага аўяднання "Таварыства Крылы Тураўскага"), за што мы ім вельмі ўдзячныя. Словы шчырай падзякі хочацца выказаць і рэктарату нашага ўніверсітэта за падтрымку, матэрыяльную дапамогу, дакладнасць і абавязковасць у афармленні неабходнай дакументацыі.

**Ул. КОВАЛЬ,
д.ф.н., прафесар, загадчык кафедры
рускага, агульнага і
славянскага мовазнаўства.**

БУДЕМ ВІДЕТЬ!

Закончилась веселая пора летних каникул, а вместе с ней – занимательные поездки, туристические слеты, молодежные лагеря, в которых собирались большое количество юношей и девушек. Были и веселые танцы у костра, и палатки, как грибы, спрятавшиеся в тени деревьев бесконечных лесов, задушевные песни под гитару, новые встречи, знакомства – одним словом все то, что не дает скучать настоящему студенту.

А те, кто хотел во время летних каникул не только отдохнуть, но и поработать, могли участвовать в программах вторичной занятости. Их проводила первичная организация Белорусского республиканского союза молодежи и служба «Студенческий сервис» ГГУ. Во-первых, это строительные отряды, которые выполняли ремонтные работы в нашем университете. Ребята не

УНІВЕРСІТЭТ - СВЯТУ ГОРАДА

Адшумела 13 верасня традыцыйнае свята - Дзень горада. Шмат самых прыемных сюрпрызаў, цікавых мерапрыемстваў умисціла яго шырокая праграма: ад частавання гасцей і ўдзельнікаў смачным пірагом (30 м у даўжыню), спечаным з муки новага ўраджаю, адкрыцця помніка княгіні Ірыне Паскевіч, міжнароднага турніру па спартыўных бальных танцах "Залатая рысь", да выстаўкі прыкладнога мастацтва "Горад майстроў", шматлікіх канцэртаў, дэ-

манстрацый калекцый адзення мадэльераў, дызайнераў, спартыўных спаборніцтваў. Усё гэта можна было ўбачыць на цэнтральных плошчах, вуліцах, у парку культуры і адпачынку імя Луначарскага, скверах, што папрыгажэлі, прыбраўшися да гэтага сонечнага вераснёўскага дня.

Адкрыла свята тэатралізаванае шэсце на плошчы імя Леніна, удзел у якім прынялі калі 10 тыс. чалавек. У яго маліёнічых калонах прыйшли ветэраны, моладзь, шчаслівия

Гомельскі ўніверсітэт

сямейныя пары, якія менавіта ў гэты дзень реєстравалі свой шлюб, дзеци. Замыкалі святочнае шэсце Цэнтральнага раёна прадстаўнікі нашага ўніверсітэта: 250 студэнтаў розных факультэтаў былі апрануты ў беларускія нацыянальныя, святочныя, канцэртныя, жартоўныя касцюмы. Тут жа, на адкрытай пляцоўцы на плошчы імя Леніна ўдзельнікі розных творчых калектываў студэнцкага клуба ГДУ выступілі з 45-мінутнай канцэртнай праграмай.

На здымку: у святочнай калоне - студэнты ГДУ. Фота У. ЧЫСЦІКА.

ЦІКавыя ЗНАХОДКИ АРХЕОЛАГАУ

Вёска Мохаў Лоеўскага раёна даўно цікавіць археолагаў. Тут, як вядома, знайдзены матэрыялы культуры плямён, якія жылі на поўдні Беларусі і ў паўночнай частцы Украіны. Гэта плямёны так званай мілаградскай культуры, для якіх былі характэрны два тыпы паселішчаў: умацаваныя (гарадзішчы) і адкрытыя (селішчы).

У ваколіцах вёскі Мохаў на працягу двух летніх тыдняў працавала археалагічная экспедыцыя пад кірауніцтвам кандыдата гісторычных навук, дацэнта кафедры гісторыі славян і спецыяльных гісторычных дысыплін ГДУ імя Ф. Скарыны А.А. Макушнікава і намесніка старшыні абласнога таварыства аховы помнікаў В.І. Сычова. Арганізавана яна была пры дзейнай падтрымцы аддзела па спраўах моладзі Лоеўскага райвыканкама і мясцовай арганізацыі БРСМ. У складзе экспедыцыі працавалі не толькі выкладчыкі і студэнты ўніверсітэта, але і вучні лоеўскіх сярэдніх школ №№ 1 і 2, прычым і рабяты, якія вызначаюцца не лепшымі паводзінамі і стаяць на ўліку ў інспекцыі па спраўах непадаўлетніх. Цікавая работа экспедыцыі захапіла падлеткаў. І не дзіўна. У ходзе раскопак былі даследаваны чатыры кургана-захаванні: трэх жаночыя і ёдну мужчынскую. Па ўсіх выявах яны адносяцца да X-XI стагоддзяў і з'яўляюцца адным з багацейшых помнікаў гісторыі Беларусі.

Т. КРУЧЕНКА.

У ВНУ краіны

РЭКТАР-РЫЦАР

Рыцарам французскага ордэна "Акадэмічныя пальмы", якія ўвёў у свой час ящэ імператар Напалеон для выдатных універсітэцкіх выкладчыкаў, стаў рэктар Еўрапейскага гуманітарнага ўніверсітэта А. Міхайлаў. Сёння гэта самая прэстыжная еўрапейская адзнака поспехаў у галіне вышэйшай адукацыі.

Высокую ўзнагароду беларускаму рэктару ўручыў пасол Францыі ў нашай краіне Стэфан Шмілайскі.

("Вышэйшая школа"
№2, 2003 г.)

Сляшайцеся ў цырк!

ТАМ КОЗЫ СЯБРУЮЦЬ З ВАЎКАМИ

Не верыце? А так яно і ёсць. І вы, паважныя, маецце магчымасць у гэтым упэўніцца. І не толькі ў гэтым. Адпачынак плюс зарад адрэналіну! Вы ж самі ведаце, што заслужылі дзе гадзіны такога цудадзеяйнага спалучэння.

Бліжэй да справы... З 13 верасня да 12 кастрычніка ў Гомелі гасцюе калектыв Маскоўскага цырка пад кірауніцтвам С.Л. Бендэрскага.

Юныя і масцітаяя журналісты, што прыйшли на прэс-канферэнцыю, з нецярплювасцю (я не перабольшшаю) чакалі адкрыцця цырковага сезона.

Асновай праграмы з'яўляецца спектакль-атракцыён "5 кантынентаў". Яго складаюць

навелы і мініяцюры на розныя тэмы. Напрыклад, цыгане - коні і мяждведі, іспанскі танец з якам, усходні - з верблюдам. Афрыка прадстаўлена стравамі, ламамі (усяго 71 асбіна жывёл і птушак). Суправаджае спектакль шоубалет "Экзотык".

Цікавы, відовішчны нумар з вышэйзгаданымі ваўкамі і козамі, надзвычай рэзыкоўны і непрадказальны.

Зразумела, што ў цырковай праграме ўдзельнічаюць эквілібрysts, канатаходцы, паветраныя гімнасты, клоуны.

Гледачоў уразіць феерыя светла і выдатнага гуку ад вядучай фірмы Даніі "Martin".

Што дадаць? Цырк на Савецкай, білеты ў касах. Прыходзьце!

Марына ДЖАЛАЯ.

ДЛЯ СТУДЕНТОВ, АСПИРАНТОВ, СЛУШАТЕЛЕЙ ИНСТИТУТА ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ И ПЕРЕПОДГОТОВКИ КАДРОВ

С 29 сентября в універсітэте начинает свою работу психолог-консультант, который поможет вам решить возникающие трудности или проблемы

мы в межличностных отношениях. За психологической помощью можно обращаться по понедельникам и вторникам с 9.00 до 12.00, четвергам и

пятницам с 14.00 до 16.00 (здание санатория-профилактория, каб. 31, Пылишева Ирина Александровна, контактный телефон: 57-94-79).

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактав, цытат, эканамічных даных, асабістых імян, геаграфічных назваў і іншых інфармацый, а таксама за тое, каб у матэрыялах не ўтрымлівалася даных, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку амбэркавання, не раздзяляючы пункту гледжання аўтара.

ЗАСНАВАЛЬNIK — Гомельскі дзяржаўны

універсітэт імя Ф. Скарыны.

Наш адрес: 246699, г. Гомель,

вул. Савецкая, 104, пакой 2-14.

Тэл. 56-30-71.

E-mail: rggu@gsu.unibel.by

Зарэгістравана ў Міністэрстве інфармацый

Рэспублікі Беларусь 26 чэрвеня 1996г.

Рэгістрацыі № 263.

Гомельскі ўніверсітэт

Летний отдых

У МОРЯ, У ЧЕРНОГО МОРЯ...

В середине августа группа преподавателей и сотрудников университета отправилась в туристическую поездку к Черному морю. Её возглавил председатель культурно-массовой комиссии профкома, старший преподаватель кафедры физвоспитания и спорта В.В. Лісовікі. Надо признать, что не напрасно на протяжении 15 лет его назначают начальником детских лагерей отдыха: он действительно хороший руководитель, умелый организатор, заботливый и веселый человек, способный объединить людей и в сложном деле, и в развлечениях.

Всякое было в пути: плохая погода, пробитое колесо, долгое блужданье в темноте южной ночи в поисках нужной дороги, наконец, усталость, накопившаяся за 18 часов езды в маленьком, выдавшем и перевидавшем виды ЛАЗике. Но это такие мелочи по сравнению с предвкушением десятидневного отдыха на берегу моря!

И мы не обманулись в своих ожиданиях. По одну сторону от нашей базы («Тирас») было море, по другую - лиман, теплый, с лечебными грязями и голубой косметической глиной. Мы жили в небольших, но вполне удобных домиках с холодильниками и ковровыми дорожками, каждый день наслаждаясь теплым морем, которое плескалось в пятидесяти шагах от этих самых домиков, белым морским песком; вечерами собирались попить чайку, кофейку. Они использовали замечательную возможность делать маски из этой самой голубой глины, которую наши джентльмены, ныряя, доставали со дна лимана, чуть ли не рискуя жизнью. Мы пережили шторм и жуткую грозу, когда казалось, что можем проснуться в открытом море или в центре Одессы. К счастью, все обошлось наилучшим образом - шторм очистил море от прибрежных водорослей, и оно стало еще теплее.

Но, как говорится, все когда-нибудь кончается, даже хорошее. Наши 10 дней пролетели как один. Грустно было расставаться с тем, что было таким долгожданным и стало уже таким привычным.

И пусть ворчат пессимисты и «завистники», что и жилье оказалось не «Ax!», и кормили плохо, и удобства далеко и не в лучшем виде, зато было главное - то, чего в этом году у нас уже не будет: море, южное солнце, живописная до неправдоподобия морская даль и богатства юга. Но мы надеемся, что через год обязательно вернемся в «Тирас»: В.В. Лісовікі нам это твердо пообещал.

А. ДОРОФЕЕВА,
ст. преподаватель кафедры русской литературы.

ВАШ ДОСУТ

Смотрите в кинотеатре «Юбілейны»:

18 - 21 сентября: художе-

(Беларусьфильм).

сторонний фильм «Искатели приключений» (Китай, Гонконг, Тайвань). Начало сеанса - 18.00.

Мелодрама «Свидетель»

(США, Канада, Великобритания). Начало - 20.00.

24 - 28 сентября: «Морское приключение» (США). Начало - 18.00.

Мелодрама «Любовник» (Россия). Начало - 20.00.

1-6 октября: исторический

фильм «Анастасия Слуцкая»

Автоответчик: 57-56-69.

ГОМЕЛЬСКІ ДЗЯРЖАУНЫ УНІВЕРСІТЭТ

ІМЯ Ф. СКАРЫНЫ

аб'яўляе конкурс на замяшчэнне вакантных пасад па кафедрах:

- педагогікі - асістэнта;

- гісторыі Беларусі - старшага выкладчыка;

- фізывікавання і спорту - старшага выкладчыка;

- гісторыі славян і спецыяльных гісторычных дысыплін - старшага выкладчыка;

- беларускай літаратуры - асістэнта, прафесара;

- тэорыі і практыкі англійскай мовы - старшага выкладчыка (2);

- англійскай мовы - старшага выкладчыка;

- алгебры і геаметрыі - старшага выкладчыка;

- матэматычных праблем кіравання - дацэнта (3);

- эканамічнай інфарматыкі і АСК - старшага выкладчыка;

- оптыкі - заг. кафедры;

- геаграфії - асістэнта;

- агульнай фізікі - дацэнта;

- батанікі і фізіялогіі раслін - заг. кафедры;

- экалогіі - асістэнта;

- лёгкай атлетыкі і лыжнага спорту - дацэнта;

- радыёфізікі і электронікі - дацэнта;

- беларускай культуры - дацэнта.

Тэрмін падачы заяў - не пазней 1 месяца з дня апублікавання паведамлення.

Заяўлы накроўваць на адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 10